

VADEMECUM

MONITORINGU PARTYCYPACJI NGO
W OBSZARZE USŁUG SPOŁECZNYCH

Podręcznik szkoleniowy

Janów Lubelski, listopad 2024

SPIS TREŚCI

I. Mini Leksykon Partycypacji NGO w Usługach Społecznych	3
1. Wybrane pojęcia z obszaru usług społecznych	4
2. Terminologia Modelu Alternatywnej Partycypacji NGO w usługach społecznych	8
3. Monitoring Partycypacji NGO – cel jego tworzenia	10
II. Sfery Partycypacji NGO w Usługach Społecznych	11
1. Sześć sfer partycypacji w usługach społecznych	12
2. Propozycje ról i funkcji NGO w poszczególnych sferach partycypacji	13
III. Przygotowanie NGO do procedur monitoringu partycypacji w usługach społecznych - propozycje	21
1. Propozycja nowych specjalności organizacyjnych	22
2. Propozycja dokonania własnej oceny lokalnej pozycji NGO	24
3. Propozycja posiadania Indywidualnej Strategii Partycypacji	26
IV. Architektura monitoringu partycypacji NGO w usługach społecznych – propozycja sektora pozarządowego	27
1. Komponent pierwszy – Podmioty odpowiedzialne za monitoring	29
2. Komponent drugi – Narzędzia monitoringu – Karty Monitorujące i Raport	33
3. Komponent trzeci - Platforma produktów monitoringu (raportów)	34
V. Wskaźniki monitoringu – propozycje	35
1. Propozycje wskaźników z perspektywy „wykonawcy usług społecznych”	36
3. Propozycje wskaźników z perspektywy „instytucji zarządzającej usługami społecznymi”	38
2. Propozycja wskaźników efektywności świadczenia usług społecznych	40
VI. Wzory formularzy Kart Monitorujących	41
1. Karta monitorująca NGO	42
2. Karta monitorująca IZUS	44
VII. NOTATNIK - WŁASNE UWAGI I SPOSTRZEŻENIA	46

Mini Leksykon
Partycypacji NGO
w Usługach
Społecznych

I. Mini Leksykon Partycypacji NGO w Usługach Społecznych

1

Wybrane pojęcia z obszaru usług społecznych

Usługi społeczne

To działania, czynności skierowane na człowieka, których celem jest kształtowanie i wzbogacanie jego zasobów fizycznych i intelektualnych, w wyniku których tworzy się kapitał ludzki, prowadzone w zakresie i obszarach wskazanych w ustawie z dn. 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. 2019 poz. 1818).

Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r – Załącznik do uchwały nr 135 Rady Ministrów z 15 czerwca 2022 r. (M.P. poz. 767)

(cyt.): „Usługi społeczne, zgodnie z najnowszymi badaniami naukowymi i wytycznymi UE w tym zakresie, powinny być organizowane w sposób, który zapewni najbardziej przyjazne i optymalne warunki realizacji potrzeb osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Stąd też przyjmuje się, że usługi społeczne w przyszłości powinny mieć charakter bardziej zdeinstytucjonalizowany, co oznacza rozwój usług środowiskowych w miejscu zamieszkania.”

Zasady świadczenia i rozwoju usług społecznych

Tymi zasadami są:

■ Powszechność wsparcia

tj. sukcesywne odchodzenie od dominacji logiki selektywności wsparcia na rzecz adresowania wsparcia dla ogółu mieszkańców.

■ Personalizacja wsparcia usługowego

tj. opracowywanie na podstawie pracy specjalistów indywidualnych planów usług społecznych poprzedzonych rozpoznaniem indywidualnych potrzeb a także konstruowania relacji pomocowych we wspólnym działaniu specjalistów i mieszkańców.

■ Lokalna integracja usług

tj. wykorzystanie potencjału lokalnych usługodawców z różnych sektorów, w tym z udziałem organizacji sektora obywatelskiego i podmiotów ekonomii społecznej.

■ Zwiększanie otwartości systemu usług społecznych

tj. intensyfikowanie „otwarcia” na współpracę z podmiotami z obszarów takich jak: ochrona zdrowia, rehabilitacja, kultura, sport i itp.

Fazy wdrożeniowe ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. 2019 poz. 1818).

■ Faza pilotażu ustawy

Tworzenie nowych jednostek organizacyjnych pomocy i wsparcia (CUS), wraz z działaniem podsumowującym na przełomie 2022/2023, tj. zgodnie z ustawowym zapisem przedłożenia do Sejmu RP sprawozdania z realizacji ustawy za lata 2020-2022.

■ Faza skalowania innowacji

Okres zakładanego znacznego wzrostu liczby CUS-ów przy zachowaniu zasady samodzielnego decydowania przez JST o momencie przekształcenia ośrodków pomocy społecznej, a także okres, w którym zakłada się dopływ środków finansowych do regionów z Programu FERS, który ma zastąpić w unijnej perspektywie 2021-2027 dotychczasowy program POWER.

■ Faza dochodzenia do rozwiązania systemowego

Jest to etap, w którym po okresie pilotażowym trzeba będzie ewentualnie uzupełnić rozwiązania systemowe o sposobie osiągnięcia końcowego celu (przewiduje się projekt ustawy o działalności pomocowej – profesje i zawody pomocowe).

Podsumowanie I etapu wdrażania ustawy

Rok 2023 – dokument pn.: „Informacja dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o realizacji ustawy z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych w latach 2020-2022”.

Specjalności CUS ważne dla współpracy z NGO

■ Organizator Usług Społecznych

Zakres zadań to m.in.:

1. organizowanie usług społecznych oferowanych przez centrum
2. prowadzenie na bieżąco rozeznania:
  - a. potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych
  - b. potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie organizowania usług społecznych
3. podejmowanie działań w celu rozwijania oraz koordynacji lokalnego systemu usług społecznych, w tym nawiązywanie współpracy z organami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej oraz osobami fizycznymi i prawnymi, wykonującymi usługi z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1, na obszarze działania centrum

4. opracowywanie standardów jakości usług społecznych określonych w programie usług społecznych, w przypadku braku określenia tych standardów w obowiązujących przepisach.

■ Organizator Pomocy Społecznej

Jego zdania to organizowanie i wykonywanie przez CUS zadań z zakresu pomocy społecznej.

■ Organizator Społeczności Lokalnej

Zakres zadań to:

1. prowadzenie na bieżąco rozeznania:
  - a. potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie działań wspierających
  - b. potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie działań wspierających
2. opracowywanie, w oparciu o wnioski wynikające z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie działań wspierających, planu organizowania społeczności lokalnej i jego aktualizacji oraz realizacja tego planu
3. podejmowanie działań w celu aktywizacji wspólnoty samorządowej, w szczególności organizowanie działań wspierających
4. inicjowanie innych niż określone w pkt 3 działań zmierzających do wzmocnienia więzi społecznych i integracji wspólnoty samorządowej
5. współpraca z podmiotami prowadzącymi na obszarze działania centrum animację lokalną lub inne formy pracy środowiskowej

Warianty tworzenia CUS

CUS			
DLA 1 GMINY	DLA CONAJMNIJ 2 GMIN	DLA 1 GMINY POWYŻEJ 100TYS. MIESZKAŃCÓW	DLA MIASTA NA PRAWACH POWIATU (bez miast wojewódzkich)
przekształcenie dotychczasowego ośrodka pomocy społecznej w nową jednostkę organizacyjną.	powstaje w jednej z gmin nowa jednostka poza działającymi ośrodkami pomocy społecznej w tych gminach	powołanie nowej jednostki, odrębnej od działającego ośrodka pomocy społecznej.	przekształcenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie (zadania gminy i powiatu) w nową jednostkę organizacyjną

Selektywność usług społecznych

Pojęcie to odnosi się do stosowania przez instytucje głównie wsparcia socjalnego, adresowanego do osób mniej zamożnych czy słabszych, tj. np. klientów pomocy społecznej.

Program usług społecznych (art.4 i art.5 ustawy z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych)

Program usług społecznych przyjmowany jest w drodze uchwały Rady Gminy (akt prawa miejscowego). Rada Gminy może przyjąć więcej niż jeden program usług społecznych. Przy opracowywaniu programu usług społecznych gmina bierze pod uwagę diagnozę potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych, opracowaną przez CUS. Program zawiera w szczególności:

1. nazwę i cel programu
2. okres realizacji programu
3. opis potrzeb uzasadniających realizację programu
4. charakterystykę i przewidywaną liczbę osób objętych programem
5. określenie usług społecznych oferowanych w programie
6. warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie
7. wysokość opłaty za usługi społeczne, osoby uprawnione do uzyskania ulg w opłacie za usługi społeczne i wysokość tych ulg, jeżeli program przewiduje opłatę lub ulgi w opłacie za usługi społeczne
8. dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych
9. organizację programu, w tym etapy jego realizacji
10. sposób monitorowania i oceny programu oraz mierniki efektywności jego realizacji
11. budżet programu oraz źródła jego finansowania

Alternatywna Partycypacja NGO w usługach społecznych

Termin „Alternatywna Partycypacja” odnosi się do propozycji modelowych, które odzwierciedlają sytuację, w której występują dwie możliwości nawiązania współpracy przez NGO z jednostką zarządzającą usługami społecznymi. Możliwości te wynikają z przyjętej zasady fakultatywności wyboru przez Gminę systemu organizacji usług społecznych. Możliwości te określają przepisy m.in. takich aktów prawnych jak:

1. Art.8 ust.3 ustawy z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych poprzez przyjęcie zasady fakultatywności decyzji JST
2. Art.25 ustawy z 12 marca 2004 r. o możliwości zlecenia niektórych zadań sektorowi NGO.

Innymi słowy „alternatywa” oznacza zetknięcie się w rzeczywistości z jednym z dwóch prawnoinstytucjonalnych rozwiązań dotyczących organizacji i świadczenia usług społecznych.

Model Alternatywnej Partycypacji (skrót MAP)

MAP - propozycja uniwersalnego „drogowskazu” procesu przygotowawczego NGO do współpracy w obszarze usług społecznych w sytuacji fakultatywności decyzji JST o wyborze wariantu lokalnego systemu ich świadczenia. MAP to propozycja umożliwienia włączenia NGO w procesy planowania i świadczenia usług społecznych, w budowę lokalnych programów usług społecznych bez względu na decyzje samorządu gmin o kształcie jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za usługi społeczne.

Indywidualna Strategia Partycypacji NGO (skrót ISP)

Każda organizacja obywatelska uczestnicząca w lokalnym systemie usług społecznych powinna dysponować własną strategią partycypacji, zbudowaną z wykorzystaniem wskazówek MAP. Wskazówki te pozwolą:

1. przygotować dotychczasową strukturę organizacyjną NGO do potrzeb współpracy z instytucjami zarządzającymi usługami społecznymi, bez względu na fakultatywną decyzję JST o typie takiej instytucji
2. przeprowadzić lokalną diagnozę potrzeb na usługi społeczne/działania wspierające, ustalić tendencje w stosowaniu zasad dostępności na danym terytorium, a także wprowadzić na stałe działalność researchingu w obszarze usług - potrzeby, nowe grupy osób i nowe ich rodzaje
3. przygotować w ramach działalności public relations zbiór informacji dla instytucji zarządzających usługami społecznymi (np. portfolio NGO – specjalizacja usługi społeczne/działania wspierające)

Karta Usług i Kryteriów Dostępu – dokument NGO

To element ISP - wynik pracy analitycznej danej organizacji pozarządowej, określający rodzaje usług lub działań wspierających wraz z proponowanymi kryteriami dostępu, jakie może podjąć się ta organizacja. To informacja dla instytucji zarządzającej w lokalnym środowisku problematyką usług społecznych (CUS lub OPS).

Manager NGO ds. Usług Społecznych (skrót Manager US)

To propozycja nowej specjalności w strukturze organizacyjnej NGO, odpowiedzialnej za ofertę usług i działań wspierających, a także bezpośrednie kontakty z instytucjami odpowiedzialnymi za lokalny system zarządzania, koordynowania i organizowania usług społecznych dla mieszkańców danej gminy. Specjalność ta winna być powierzona osobom liderującym w strukturze NGO.

Obywatelski researching lokalnego środowiska

To umowny termin w MAP odnoszący się do specjalizacji (zadania) wykonywanej przez członka NGO polegającej na działalności związanej z pozyskiwaniem, oceną, analizą i dostarczaniem różnego rodzaju informacji z obszaru usług społecznych – np. niezarejestrowane potrzeby mieszkańców, nowe rodzaje usług lub działań wspierających stosowane przez inne organizacje lub występujące w innych regionach (wymiana informacji w ramach sektora NGO), itp.

Obserwatorium CUS

To struktura organizacyjna utworzona w 2021 r. w ramach projektu pn.: Strategia partycypacji w lokalnym rozwoju usług społecznych. Głównym jej zadaniem jest prowadzenie działalności informacyjnej oraz współpraca z niektórymi instytucjami (np. MRPiPS, Konwent CUS, Forum CUS) a także poradnictwo i doradztwo dla NGO, podmiotów ES i innych z zakresu problematyki tworzenia lokalnych systemów usług społecznych.

Researcher ds. Obywatelskich Potrzeb (skrót Researcher OP)

To propozycja nowej specjalności dla NGO polegająca na poszukiwaniu informacji o potrzebach mieszkańców, agregowaniu ich wniosków i opinii na temat próśb uruchomienia określonego rodzaju usług i działań wspierających oraz tworzeniu specjalnych raportów z przeznaczeniem dla instytucji zarządzających na terytorium gminy (CUS / OPS).

W rozwoju systemu usług społecznych perspektywa kilku nadchodzących lat będzie cechowała się wzrastającą rolą NGO-ów i podmiotów ES, które poprzez współpracę instytucjonalną, będą dostarczały coraz wyższej jakości usługi dla mieszkańców gmin. Dlatego też, wsparcie dla organizacji III sektora winno być traktowane poważnie z uwagi na posiadany już przez nie potencjał, elastyczność działania i zwiększającą się gotowość do partycypacji obywateli do samoorganizacji. Niektóre organizacje pozarządowe działają już w przestrzeni usług społecznych, czego przykładem są usługi reintegracji społecznej i zawodowej świadczone przez centra i kluby integracji społecznej oraz spółdzielnie socjalne.

Bez względu na typ instytucji (CUS, czy OPS), które będą m.in.: tworzyć lokalną ofertę usług społecznych, koordynować ją z potrzebami mieszkańców oraz organizować współpracę międzysektorową, bezspornym jest nie tylko zintensyfikowanie procesu partycypacji, ale również terytorialne jego rozszerzenie. Obecnie brak jest ostatecznych ocen, który wariant organizacyjny współpracy instytucjonalnej (tj. współpraca CUS z NGO, czy OPS z NGO) jest bardziej efektywny, co nie zmienia faktu, że wzmacnianie partycypacji NGO w rozwoju systemów świadczenia usług społecznych jest wyzwaniem ważnym z każdego punktu widzenia.

Partycypacja wymaga nie tylko wiedzy, ale również praktycznego przygotowania struktur organizacyjnych NGO-ów do wymogów ustawy o CUS, w tym szczególnie do współpracy z nowymi specjalnościami zawodowymi w CUS-ach, takich chociażby jak: Koordynator Indywidualnych Programów, Organizator Usług Społecznych, czy Organizator Społeczności Lokalnych oraz do uczestniczenia przedstawicieli NGO w niektórych zadaniach o charakterze diagnostyczno-planistycznym. Uzyskanie znacznego postępu w angażowaniu NGO do usług społecznych wymaga dysponowania informacjami o barierach, przeszkodach i stanie gotowości do przyjmowania przez NGO-osy powierzonych zadań świadczenia usług. Takie informacje mogą zostać dostarczone poprzez mechanizm monitoringu partycypacji oraz oceny jej skuteczności w zakresie ilości i jakości dostarczanych usług.

Sfery Partycypacji NGO w Usługach Społecznych

II. Sfery Partycypacji NGO w Usługach Społecznych

Partycypacja NGO w systemie usług społecznych oznacza, że w procesie ich organizowania i świadczenia przedstawiciele społeczeństwa, lokalnych wspólnot uzyskują wpływ na decyzje władz publicznych. Wówczas można stwierdzić, że decyzje takie mają bezpośredni lub pośredni wpływ na ich własne interesy¹.

Partycypacja NGO w obszarze usług społecznych powinna oznaczać „uczestnictwo”, które jako termin jest kluczem do prezentowania stosownych postaw danej organizacji wobec problemów mieszkańców danego terytorium (gminy). Partycypacja to nie to samo co „obecności na lokalnym terytorium”. Uczestnictwo NGO w życiu lokalnej wspólnoty prowadzi do spostrzegania organizacji przez jednostki samorządu terytorialnego, jako istotnego partnera, występującego w co najmniej trzech rolach, a mianowicie² :

- a. **Podmiot / Organizacja jako Konsultant/Ekspert** – to reprezentant społeczności lokalnej, wyraziciel potrzeb, dążeń i oczekiwań tej społeczności, spełniającego rolę „pasa transmisyjnego”, przez który przepływają informacje zarówno od mieszkańców do samorządu, jak zwrótnie do mieszkańców.
- b. **Podmiot / Organizacja jako Realizator Usług** – to podmioty świadczące pomoc bezpośrednią, a poprzez dysponowanie wiedzą i doświadczeniem, mogące wykonywać zadania publiczne, których zakres i sposób realizacji określa samorząd (np. kontraktowanie usług),
- c. **Podmiot / Organizacja jako Podejmujący Inicjator Innowacji** – to te podmioty wypracowują nowe i niekonwencjonalne sposoby rozwiązywania problemów, z którymi nie radzą sobie władze lokalne (np. opieka nad umysłowo chorymi, prowadzenie różnych placówek opieki społecznej, streetworking itp.)

**PARTYCYPACJA PODMIOTU SEKTORA POZARZĄDOWEGO
to uczestnictwo w lokalnym systemie usług społecznych
a nie jego obecność terytorialna**

1

Sześć sfer partycypacji w usługach społecznych

Punktem odniesienia dla określenia sfer partycypacji NGO w lokalnym systemie usług społecznych są ustawowe zadania Centrum Usług Społecznych (art.13 ust.1 ustawy z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych).

1 Patrz: D. Długosz, J.J. Wygnański: *Obywatele współdecydują. Przewodnik po partycypacji społecznej. Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych*, Warszawa 2005, s.12.

2 Patrz J. Hausner (red.): *Komunikacja i partycypacja społeczna*, Poradnik, Kraków 1999, s.39-51.

LP.	ZADANIE CUS WG PRZEPISU USTAWY	SFERA PARTYCYPACJI
1.	Art.13 ust.1 pkt. 2	Rozpoznanie i monitoring potrzeb lokalnej społeczności
2.	Art.13 ust.1 pkt. 3	Opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału
3.	Art.13 ust.1 pkt. 4 oraz Art.13 ust.1 pkt. 6	Organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających
4.	Art. 13 ust.1 pkt. 7	Wyznaczanie i monitoring standardów jakości usług
5.	Art. 13 ust. 1 pkt. 8	Budowanie lokalnych partnerstw
6.	Art. 13 ust.1 pkt. 9	System monitoringu lokalnych usług społecznych

2

Propozycje ról i funkcji NGO w poszczególnych sferach partycypacji

SFERA PARTYCYPACJI:

ROZPOZNANIE I MONITORING POTRZEB LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI

Organizacja pozarządowa, która wprowadzi do swojej struktury organizacyjnej nową specjalność - „Researcher LP”, będzie dysponować specyficznym, własnym instrumentem we współpracy z instytucją zarządzającą usługami społecznymi. To korzystny atrybut we współpracy. NGO może wykorzystywać znane narzędzia, takie jak:

- **Akcja plenerowa** – narzędzie to umożliwia zadawanie pytań mieszkańcom i uzyskiwanie odpowiedzi z wykorzystaniem przeróżnych pomocy, np. tablice, flipcharty
- **Sondaż uliczny** – narzędzie, które pozwala uzyskać informacje od mieszkańców podczas bezpośredniej rozmowy przy użyciu przygotowanej listy pytań
- **Badanie ankietowe** - to złożone narzędzie bowiem wymagane jest skonstruowanie dobrego kwestionariusza ankiety, który zawiera pytania dokładnie sformułowane, uporządkowane i niepodlegające zmianie
- **Wywiad indywidualny** – narzędzie wymaga specjalistycznej wiedzy na określone tematy, a także skonstruowania scenariuszy wywiadu. Przy tym narzędziu dobrze jest korzystać z pomocy socjolożki/socjologa

SFERA PARTYCYPACJI:

OPRACOWANIE DIAGNOZY POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Sektor Pozarządowy może partycypować w pracach nad Diagnozą poprzez dostarczanie istotnych informacji o zmianach zachodzących na terytorium, na którym działa. Sytuacja taka będzie miała miejsce wówczas, kiedy w okresie 5-letniego obowiązywania uchwalonego przez Gminę dokumentu, wartość użytkowa potencjału Podmiotu/Organizacji znacznie wzrośnie, np. nowe elementy bazy technicznej, nowe zasoby kadrowe dla nowych specjalności usługowych.

Zasadniczym jednak etapem partycypacji NGO w sferze Opracowywania Diagnozy będzie udział w konsultacjach społecznych.

SEKTOR POZARZĄDOWY W KONSULTACJACH

to możliwości wprowadzenia do etapu konsultacji Diagnozy aktywności lokalnej społeczności poprzez takie formy jak: ankiety i wywiady, warsztaty plenerowe, debaty sąsiedzkie, spacer studyjne, etc.

Rola podmiotów sektora pozarządowego na etapie Opracowania Diagnozy – Konsultacji może być nie tylko zauważalna przez mieszkańców Gminy, ale także nieoceniana z tytułu zaangażowania zasobów kadrowych jako „pracy bezkosztowej”.

ETAP REALIZACJI KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	ARGUMENTY ZA UDZIAŁEM NGO W KONSULTACJACH
Ogłoszenie konsultacji w Gminie	Dobre rozpoznanie środowiska ułatwia NGO wykorzystywanie niektórych platform komunikacyjnych, np.: tablice ogłoszeń w miejscu zamieszkania, lokalne media, media społecznościowe
Ustalenie warunków prowadzenia konsultacji	NGO ma możliwości dopasowania się do lokalnych uwarunkowań, np. godziny odbycia spotkań, wyznaczenie ich miejsca wraz z wykorzystaniem dobrych relacji z mieszkańcami, etc.
Edukacja konsultacyjna	NGO ma możliwości elastycznego organizowania punktów konsultacyjnych, uruchamiania konsultantów w miejscach zamieszkania, w środowiskach sąsiedzkich a nawet bezpośredniego docierania do mieszkańców.
Zbiórka uwag, opinii i wniosków	<p>NGO ma możliwość bezpośredniego odbioru wyrażanych stanowisk (np. w formie pisemnej lub poprzez społecznościowe media) - poprzez nową specjalność w swoich strukturach - Researcher LP.</p> <p>Ponadto, NGO mogą w sposób elastyczny tworzyć własne ośrodki archiwizowania materiałów konsultacyjnych, czego przykładem jest Obserwatorium CUS.</p>

Partycypacja NGO na etapie Diagnozy może zapewnić większy stopień trafności potrzeb mieszkańców Gminy, a także zwrócić uwagę na specyficzne rodzaje usług/działań wspierających, które są spostrzegane przez osoby indywidualne, rodziny, czy środowiska sąsiedzkie.

SFERA PARTYCYPACJI: ORGANIZOWANIE I ŚWIADCZENIE USŁUG SPOŁECZNYCH ORAZ DZIAŁAŃ WSPIERAJĄCYCH

Sektor NGO angażuje się w świadczenie usług oraz działań wspierających w dwóch formach:

- a. zinstytucjonalizowanej, czyli w formie klasycznego świadczenia usług w placówkach
- b. niezinstytucjonalizowanej, co dotyczy wielu zakresów działalności statutowej i aktywności tych organizacji³

W samym sektorze non-profit zdecydowana przewaga należy do podmiotów / organizacji świadczących niezinstytucjonalizowane usługi - ponad 31% a te, które posiadają przynajmniej 1 placówkę (np. żłobek, szkołę, hospicjum, ośrodek terapii, centrum integracji społecznej, etc.) stanowią około 25% ogółu podmiotów sektora⁴.

Z punktu widzenia omawianej Sfery Partycypacji szczególna rola przypada angażowaniu się w działania wspierające, co zresztą potwierdza praktyka⁵. W tym miejscu warto przytoczyć chociażby formę wolontariatu jako działania wspierającego, wykonywaną dla różnych grup mieszkańców gmin.

Usługi zinstytucjonalizowane świadczone przez NGO w trybie dziennym

- ośrodki wsparcia - dzienne domy pomocy, domy senior+ i kluby senior+
- środowiskowe domy samopomocy i kluby samopomocy
- dzienne domy opieki medycznej
- gospodarstwa opiekuńcze
- warsztaty terapii

³ Wg GUS w 2016 r. w Polsce w takich dziedzinach jak: pomoc społeczna i opieka nad dzieckiem, integracja społeczno-zawodowa, ochrona zdrowia, edukacja, kultura i sport, ponad 20% placówek prowadzona była przez organizacje sektora non-profit – patrz publikacja GUS pn. *Rola sektora non-profit w dostarczaniu usług społecznych w latach 2014-2016*, GUS Warszawa-Kraków 2018, s. 12-14., [www.stat.gov.pl, 03.09.2024].

⁴ Tamże, s. 14-15.

⁵ Patrz: B. Bąbska i B. Skrzypczak „Organizator społeczności lokalnej w CUS”, Broszura Nr 5 Kancelarii Prezydenta RP, Biblioteczka CUS, seria materiałów edukacyjnych „Jak utworzyć i prowadzić centrum usług społecznych”, Warszawa 2020.

Usługi zinstytucjonalizowane świadczone przez NGO w trybie całodobowym

---

- usługi w ośrodkach wsparcia o liczbie miejsc całodobowego pobytu większej niż 30
- opieka wytchnieniowa – miejsca krótkookresowego pobytu w formie całodobowej
- usługi mieszkań treningowych, wspomaganych
- usługi w rodzinnym domu pomocy, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej (liczba osób w nim przebywających od 3 do 8)
- centra opiekuńczo-mieszkalne

Usługi zinstytucjonalizowane świadczone przez NGO w obszarze integracji społecznej i zawodowej

---

- doradztwo i szkolenia zawodowe
- kursy zawodowe
- aktywizacja zawodowa, np. warsztaty psychologiczne
- praktyki i staże zawodowe
- programy reintegracji społecznej i zawodowej świadczone przez centra i kluby integracji społecznej

Usługi zinstytucjonalizowane świadczone przez NGO w obszarze pomocy i opieki nad dzieckiem

---

- organizowanie wolnego czasu
- organizowanie wypoczynku i zajęć plenerowych
- organizowanie zajęć i imprez sportowych, plastycznych, muzycznych itp.
- praktyki i staże zawodowe
- usługi sąsiedzkie

PRZYKŁADY DZIAŁAŃ WSPIERAJĄCYCH ŚWIADCZONYCH PRZEZ PODMIOTY SEKTORA POZARZĄDOWEGO

SENIORZY	OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE I ICH RODZINY	LOKALNE SPOŁECZNOŚCI
<ul style="list-style-type: none"> ■ Utworzenie klubu aktywnego seniora ■ Utworzenie klubu wolontariusza, zrzeszającego wolontariuszy świadczących pomoc osobom starszym oraz seniorów, chcących pomagać innym ■ Pomoc sąsiedzka 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Utworzenie klubu osób niepełnosprawnych ■ Klub samopomocy dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin ■ Założenie klubu wolontariusza, zrzeszającego osoby świadczące różne formy pomocy osobom niepełnosprawnym, jak i osoby niepełnosprawne świadczące pomoc członkom społeczności lub na rzecz całej wspólnoty ■ Bank czasu ■ Działania animacyjne ■ Imprezy integracyjne ■ Kampanie społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Działania animacyjne, służące pobudzaniu ludzi do działania ■ Inicjowanie spotkań obywatelskich i grup obywatelskich ■ Tworzenie miejsc społecznościowych działających w oparciu o mechanizmy wspólnotowe (domów sąsiedzkich, centrów aktywności, lokalnej, itp.) ■ Inicjowanie Banku Czasu ■ Warsztaty edukacyjne ■ Wydarzenia sąsiedzkie, organizowane z udziałem mieszkańców ■ Grupy samopomocowe

Role wykonawcze dla podmiotów sektora pozarządowego zostają powierzone poprzez Jednostki Samorządu Terytorialnego w procesach kontraktowania usług społecznych wykorzystujących różne tryby zlecenia. Głównym trybem zlecenia realizacji zadań publicznych, w tym usług społecznych jest, zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, tryb otwartego konkursu ofert. Jeżeli organizacje prowadzą działalność gospodarczą lub odpłatną działalność statutową, a zadanie publiczne (usługa społeczna) może być realizowane efektywniej wówczas można powierzyć jego wykonanie w trybie zakupu usługi od organizacji pozarządowych. Taki zakup usług dokonywany jest na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

SFERA PARTYCYPACJI: WYZNACZANIE I MONITORING STANDARDÓW JAKOŚCI USŁUG

Partycypacja w Sferze „Wyznaczania i monitoringu standardów jakości usług” w zasadzie ograniczać się będzie do ról:

1. **realizacyjno-kontrolnych** (wdrażanie w praktykę i przestrzeganie norm standardów)
2. **sygnalizacyjno-informacyjnych** (informowanie o nieprawidłowościach)
3. **negocjacyjnych**, tj. takich, w których warunki świadczenia usługi lub działania wspierającego będą negocjowane podczas zlecenia usługi (w Polsce nie ma przepisów prawnych na korzystanie z tego rodzaju roli partycypacyjnej).

Skala partycypacji NGO w omawianej sferze uzależniona jest od rodzaju usług społecznych jakie przyjmuje się do realizacji oraz przypisanych do nich rodzajów standardów.

Standard ustawowy (wynika z aktów prawnych)

- Rola Podmiotu/Organizacji - bierna, bez możliwości ingerowania w uchwalone treści.
- Funkcję wykonawcy treści normy standardu oraz funkcja sygnalizacyjno-informacyjna w przypadku wystąpienia nieprawidłowości w jego stosowaniu.

Standard administracyjny (określany w warunkach zamówienia publicznego)

- Rola Podmiotu/Organizacji - bierna, przyjęcie do wiadomości i stosowania podczas wykonywania zakontraktowanej usługi.
- Funkcja wykonawcy i sygnalizacyjno-informacyjna.

Standard negocjacyjny

- Rola Podmiotu/Organizacji - aktywna, inicjująca proces określenia prawnych ram dla procedur ich tworzenia.
- Funkcja inicjująca na etapie rozwoju systemu usług społecznych prace legislacyjne nad podstawą wprowadzenia tego typu standardu.

WAŻNE DLA TWORZENIA STANDARDU !!!

Każda usługa składa się z następujących podstawowych elementów:

- podmiot usługi (kto jej udziela?)
- adresat lub użytkownik usługi
- treść usługi, czyli czym zajmuje się usługodawca w stosunku do usługobiorcy
- cel tej czynności - intencje, zamierzenia podmiotu i adresata
- środki, za pomocą których realizuje się usługi wobec obsługiwanego (np. pomoce, sprzęt, infrastruktura usług)
- styl lub sposób, w jaki obsługujący używa środków by realizować treść usługi
- rodzaj relacji łączącej obsługującego z obsługiwanym
- czas i miejsce obsługiwanego
- inne konteksty

Określanie oczekiwań wyrażanych w standardach jakości usług społecznych kieruje aktywność NGO w stronę Pierwszej Sferze Partycypacji – rozpoznawanie potrzeb mieszkańców i ich oczekiwań. Uzyskanie informacji od lokalnego środowiska społecznego a następnie odwzorowanie ich w opisie danego standardu jakości usługi sprawia, że NGO mogą w sposób pośredni wpływać na zaspokajanie potrzeb oraz na poziom wykonywania usług.

SFERA PARTYCYPACJI: BUDOWANIE LOKALNYCH PARTNERSTW

Na obecnym etapie rozwoju usług społecznych tematyka budowania partnerstw lokalnych jest doskonale znana Sektorowi Pozarządowemu. Nie zachodzi więc potrzeba szczegółowego jej omawiania. Warto jednak pamiętać o kilku zasadach, jakie obowiązują w relacjach partnerskich, a mianowicie:

- dobrowolność udziału podmiotów, organizacji oraz indywidualnych członków lokalnej społeczności
- równość wszystkich partnerów wobec siebie
- otwartość na poglądy innych ludzi, instytucji i organizacji
- lokalność, czyli tworzenie partnerstwa oddolnie, począwszy od wyrażenia chęci do działania w grupie, zespole, etc.

SFERA PARTYCYPACJI: BUDOWANIE LOKALNYCH PARTNERSTW

Określanie oczekiwań wyrażanych w standardach jakości usług społecznych kieruje aktywność NGO w stronę Pierwszej Sferze Partycypacji – rozpoznawanie potrzeb mieszkańców i ich oczekiwań. Uzyskanie informacji od lokalnego środowiska społecznego a następnie odwzorowanie ich w opisie danego standardu jakości usługi sprawia, że NGO mogą w sposób pośredni wpływać na zaspokajanie potrzeb oraz na poziom wykonywania usług.

W omawianej sferze partycypacji NGO mogą i powinny przyjmować poniższe role:

■ Rola „Lokalnego Obserwatora”

- obserwator procesu partycypacji lokalnej oraz inicjator postępu.

■ Rola „Lokalnego Dostawcy Danych”

- podmiot sporządzający karty monitoringu wg wzorów formularzy (tzw. Transformator przekazu).

■ Rola „Centrum Monitoringu”

- podmiot inicjujący i wypełniający funkcje centralnego ośrodka monitoringu i współpracy międzyinstytucjonalnej (w skali regionalnej lub krajowej).

■ Rola „Konsultanta dla CUS / OPS”

- podmiot współpracujący przy niektórych zadaniach związanych z koordynacją usług społecznych.

Przygotowanie NGO do procedur monitoringu partycypacji w usługach społecznych: propozycje

III. Przygotowanie NGO do procedur monitoringu partycypacji w usługach społecznych - propozycje

1

Propozycja nowych specjalności organizacyjnych

Poniższa propozycja nie oznacza wyboru przez NGO reguły „jednoosobowego powierzenia specjalności”, albowiem do wewnętrznych decyzji organizacji należy kwestia ich reprezentacyjnej liczebności. Nowe specjalności można powierzyć jednej osobie lub grupie.

■ **MANAGER NGO DS. USŁUG SPOŁECZNYCH**

(skrót: Manager US) Jest to specjalność poparta zasadą merytorycznej samodzielności⁶, wymagająca wiedzy i rozeznania problematyki lokalnej polityki społecznej, w tym systemów funkcjonowania usług społecznych. Do charakterystyki specjalności należy dodać potrzebę posiadania kilku „miękkich kompetencji” – pozytywne cechy osobowościowe⁷. Sugerowany zakres zadań tej specjalności to m.in.:

- prezentacja aktualnej oferty NGO w zakresie usług społecznych / działań wspierających w lokalnym środowisku instytucjonalnym (np. CUS, OPS i inne), a także gotowości do przyjmowania zadań zleconych
- przedkładanie lokalnym instytucjom zarządzającym i koordynującym usługi społeczne informacji z wyników prac Researchera ds. Obywatelskich Potrzeb, zawierających sygnały grup społecznych (np. seniorzy) o prośbach uruchomienia określonych usług lub działań wspierających (to zasada „określenia wartości dla klienta”)
- koordynowanie w ramach NGO zasad dostępności do usług i preferowanie rozszerzania ich powszechności z sukcesywnym odchodzeniem od kryterium „dochodowości” na rzecz takich jak: wiek, stan zdrowia, stopień niepełnosprawności, etc.
- inicjowanie w lokalnych środowiskach społecznych akcji zachęcających do korzystania z propozycji usług społecznych lub samoorganizowania działań wspierających
- udział w lokalnych konsultacjach oraz zgłaszanie w imieniu określonych grup mieszkańców wniosków w trakcie etapów opracowywania Diagnostyki.

⁶ Pod pojęciem „merytoryczna samodzielność” przyjmuje się taki stan wykonywania obowiązków, w którym osoba Menegera US jest niezależna merytorycznie od decyzji zarządu organizacji pozarządowej, przestrzegając jedynie przyjęte formalno-prawne statutowe zasady członkostwa, w tym: konieczności dysponowania upoważnieniem zarządu do występowania w imieniu NGO w stosunku do interesariuszy, reprezentujących instytucje i jednostki organizacyjne JST.

⁷ Zbiór pozytywnych cech osobowościowych obejmuje takie jak np.: stabilność emocjonalna, ugodowość, ekstrawersja, otwartość na nowe doświadczenia, sumienność, empatia, komunikacja, zdolność argumentowania, sugestywność i zdolność słuchania.

■ RESEARCHER NGO DS. OBYWATELSKICH POTRZEB

(skrót: Researcher OP) Jest to specjalność związana z pozyskiwaniem i przetwarzaniem informacji uzyskiwanych w wyniku bezpośrednich kontaktów z lokalną społecznością, a także gromadzeniem, i przetwarzanie uzyskanych opinii, wniosków i próśb. W ramach tej specjalności wykonywane są m.in. takie zadania jak:

- opracowywanie strategii poszukiwania informacji i danych z lokalnego środowiska o potrzebach uruchamiania określonych rodzajów usług
- organizowanie lokalnych testów użyteczności i przydatności funkcjonujących programów usług społecznych
- sporządzanie wewnętrznych raportów i analiz obejmujących zwrotne informacje od lokalnej społeczności
- poszukiwanie informacji o działaniach innych organizacji spoza własnego terytorium, sposobach partycypacji w systemie zaspokajania potrzeb na usługi i uruchamiania innowacyjnych technik współpracy
- utrzymywanie kontaktów i relacji partnerskich z organizacjami z regionu / kraju o podobnym profilu działalności

Analiza „lokalnej pozycji NGO” pozwala ustalić przede wszystkim aktualny potencjał organizacji jako punkt odniesienia dla decyzji o nawiązaniu współpracy w obszarze usług społecznych /działań wspierających. Zdolność NGO może być atrybutem pozwalającym działać w interesie docelowych grup społecznych, zamieszkujących dane terytorium lub istotnym ograniczeniem we włączanie się w lokalny rozwój usług społecznych. Przeprowadzenie prac analitycznych powinno zmierzać w konsekwencji do opracowania własnej Indywidualnej Strategii Partycypacji.

PRZY PROWADZENIU OCENY POZYCJI NGO PROPONUJE SIĘ ZASTOSOWANIE PRZYKŁADOWEGO KATALOGU PYTAŃ:

NR.	CZEGO DOTYCZY PYTANIE	DO CZEGO POTRZEBNA ODPOWIEDŹ
1.	Jaki wariant relacji międzyinstytucjonalnych występuje na terytorium działania NGO i czy w najbliższej przyszłości zapowiadana jest decyzja o zmianie (przekształceniu) instytucji zarządzającej usługami społecznymi?	Do przygotowania zakresu oferty usług NGO (specjalizacji), a także ewentualnego zaproponowania takich rodzajów usług, przy których będą stosowane nowe kryteria dostępu. Do ustalenia rodzaju nastawienia instytucji zarządzającej usługami do włączania NGO w proces zlecania zadań (usług).
2.	Czy na danym terytorium funkcjonują organizacje pozarządowe o podobnym profilu statutowej działalności i czy mogą one być konkurencją lub partnerami?	Do przygotowania wspólnej, partnerskiej oferty, do wzajemnego wykorzystywania zasobów lub ukierunkowania działalności usługowej na te rodzaje usług/działań wspierających, które nie będą stanowiły przedmiotu wzajemnej konkurencji.
3.	Czy istnieją na danym terytorium warunki do uczestnictwa NGO w pracach związanych z opracowywaniem lokalnej diagnozy potrzeb, lokalnego programu usług społecznych?	Do zaproponowania w ramach współpracy wykorzystywania wyników pracy nowej specjalności NGO – researching obywatelski, a ponadto do: <ul style="list-style-type: none"> ▪ zaproponowania uczestnictwa w lokalnych gremiach ustalających kryteria zlecania usług społecznych ▪ delegowania przedstawicieli NGO do prac w zespołach merytorycznych instytucji zarządzających usługami społecznymi ▪ przedłożenia propozycji wykonywania (organizowania) przez NGO działań wspierających

PRZY PROWADZENIU OCENY POZYCJI NGO PROPONUJE SIĘ ZASTOSOWANIE PRZYKŁADOWEGO KATALOGU PYTAŃ:

NR.	CZEGO DOTYCZY PYTANIE	DO CZEGO POTRZEBNA ODPOWIEDŹ
4.	Czy NGO jest pozytywnie postrzegane na danym terytorium i czy oczekuje się nowych inicjatyw?	Do przygotowania nowej oferty usług/działań wspierających, a także uruchomienia w środowisku lokalnym specjalności NGO - researchingu obywatelskiego. Ponadto do eliminacji wewnętrznych braków, barier i innych przeszkód utrudniających budowanie pozytywnego wizerunku NGO.
5.	Które z dotychczasowych działań statutowych NGO, usług społecznych czy działań wspierających, są pozytywnie oceniane przez lokalną społeczność, a które wymagałyby korekty lub wręcz zaniechania?	Do opracowania nowej oferty NGO w zakresie usług / lub działań wspierających, a także ukierunkowania swojej działalności na potrzeby nowych grup mieszkańców.
6.	Jakie kryteria dostępu do usług społecznych są stosowane na terytorium, czy obserwowana jest zmiana w odchodzeniu od selektywności?	Do podjęcia decyzji w ramach współpracy instytucjonalnej o rozszerzaniu statutowej działalności.
7.	Czy NGO gotowe jest do przedstawienia instytucji zarządzającej własnych propozycji wprowadzania zmiany kryteriów i na ile oceniane są szanse ich przyjęcia?	Do ustalenia wpływu NGO na decyzje instytucji zarządzającej o modyfikacjach kryteriów dostępu do usług, szczególnie w kontekście uruchamiania procedur zlecania zadań w sferze usług społecznych / działań wspierających.

Własna Indywidualna Strategia Partycypacji powinna pomóc NGO odebrać jedną z alternatywnych ról w lokalnym systemie organizacji usług.

Indywidualna Strategia Partycypacji NGO to odpowiedź alternatywnych ról:

NGO jako
„Wykonawca”
usług społecznych
i działań
wspierających

NGO jako
„Konsultant”
lokalnej diagnozy
potrzeb i projektu
programu usług
społecznych

Architektura
monitoringu
partycypacji NGO
w usługach społecznych
– propozycja sektora
pozarządowego

IV. Architektura monitoringu partycypacji NGO w usługach społecznych – propozycja sektora pozarządowego

Proponowany system monitoringu został skonstruowany przy poniższych założeniach:

1. monitoring obejmuje wszystkie sfery partycypacji, przy zróżnicowanym zakresie raportów
2. monitoring wykorzysta dane ogólnodostępnych statystyk (Urzędy Gmin/CUSy/OPSy) a także te pozyskiwane poprzez badania ankietowe prowadzone przez sektor pozarządowy
3. monitoring będzie miał zapewnioną wykonalność instytucjonalną oraz organizacyjną, co oznacza:
  - a. wykorzystanie potencjału platform współpracy, tj. Konwentu Centrów Usług Społecznych oraz Konwentu Klubów i Centrów Integracji Społecznej
  - b. zaangażowanie istniejącej już jednostki sektora pozarządowego, tj. z Obserwatorium CUS w Lublinie⁸
4. produkty monitoringu (głównie raporty) będą udostępniane na portalu Obserwatorium CUS - <https://cusy.pl/biblioteka-cus/>

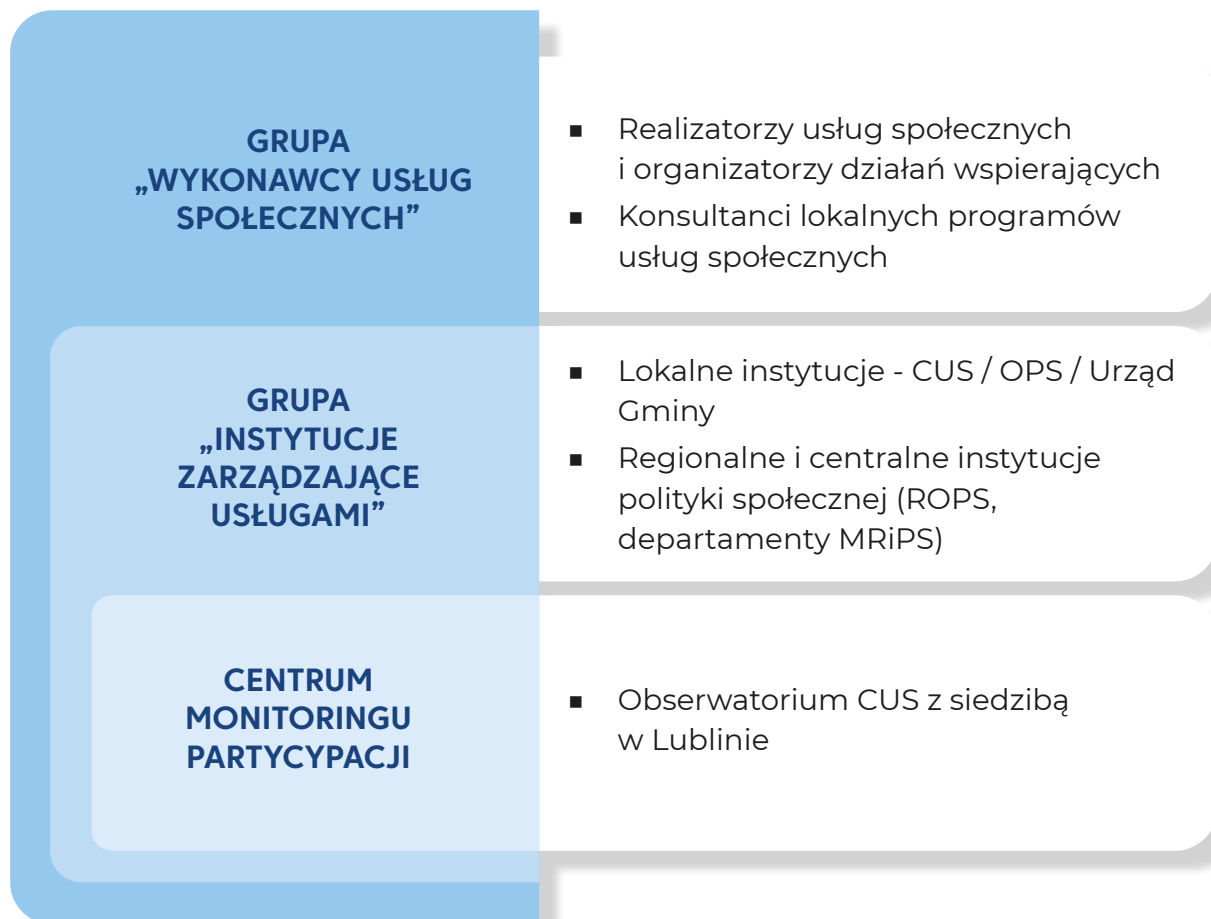
Proponuje się trzykomponentową konstrukcję mechanizmu monitoringu partycypacji (dalej skrót: Mechanizm MP), która w przyszłości może być rozbudowywana.

KOMPONENTY MECHANIZMU MP - PROPOZYCJA

⁸ Obserwatorium Centrów Usług Społecznych w Lublinie jest jednostką naukowo-badawczą funkcjonującą przy Fundacji Konwent Klubów i Centrów Integracji Społecznej, którego głównym obszarem działalności jest pozyskiwanie i analiza danych oraz raportowanie wyników, na których opieramy swoje działania doradcze i promocyjne w zakresie funkcjonowania centrów usług społecznych (CUS).

Grupa podmiotów uczestniczących w Mechanizmie MP to:

Każda z grup podmiotów będzie miała inny zakres odpowiedzialności – zakres zadań i czynności monitoringu.

Odpowiedzialność monitoringowa „Wykonawców Usług Społecznych”

Odpowiedzialność nr 1 - Konsolidacja zakresów zadań monitorujących z obowiązkami Menagera ds. Usług Społecznych

Odpowiednia jakość przekazu informacji lub danych w czasie monitoringu (raportów) może zostać uzyskana poprzez skonsolidowanie wewnątrz NGO czynności monitorujących.

Odpowiedzialność nr 2 – Dysponowanie i udostępnianie przez NGO własnych raportów i analiz

---

Odpowiedzialny podmiot, wstępując we współpracę z lokalną instytucją zarządzającą usługami społecznymi (CUS/OPS) chce także uczestniczyć:

- a. w rozpoznawaniu potrzeb i oczekiwań lokalnych grup społecznych (za pomocą różnorodnych narzędzi – np. akcje plenerowe, imprezy okolicznościowe itd.)
- b. w pracach nad przygotowaniem projektu Diagnozy, a następnie w jego konsultacjach
- c. w czynnościach CUS/OPS związanych z doprecyzowaniem standardów jakości usług społecznych, które nie wynikają z przepisów prawnych

Będzie on nie tylko gromadził własne dane i informacje, ale również w trakcie monitoringu przekazywał dokładnie, i rzetelnie wypełnione formularze „kart monitoringu” oraz udostępniał społecznościom lokalnym informacje o wynikach monitoringu partycypacji.

Odpowiedzialność nr 3 – Dysponowanie właściwie przygotowanym personelem do świadczenia usług oraz sprawną bazą materiałowo - techniczną

Dostarczanie usług społecznych z odpowiednim poziomem ich jakości wymaga przyjęcia przez NGO odpowiedzialności przed lokalną społecznością za dysponowanie właściwie przygotowanym personelem (kadrami), który podlega ciągłemu procesowi doskonalenia (udział w szkoleniach, kursach itp.), a także dysponowaniem sprawdzoną pod względem bezpieczeństwa bazą materiałowo-techniczną.

Odpowiedzialność nr 4 – Uczestnictwo w spotkaniach z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej Usługami Społecznymi

---

Odpowiedzialny „Wykonawca Usług Społecznych” uczestniczy we wszystkich roboczych spotkaniach z partnerską instytucją zarządzającą (CUS/OPS) oraz innymi instytucjami sektorowego partnerstwa międzyinstytucjonalnego. Wybór formy roboczych spotkań w czasie trwania monitoringu partycypacji należy do partnerów – np. spotkania stacjonarne lub online.

Odpowiedzialność nr 5 – Utrzymywanie harmonogramu czasowego i rzeczowego monitoringu wobec Centrum Monitoringu – Obserwatorium CUS

Przestrzeganie przyjętych reguł prowadzenia czynności monitorujących, komunikowanie o powstałych trudnościach w przesyle informacji (raportów) zapewni jakość użytkową całego mechanizmu MP.

Odpowiedzialność monitoringowa „Instytucji Zarządzającej Usługami Społecznymi”

Odpowiedzialność nr 1 – Pozytywna odpowiedź na prośbę o współpracę

Nawiązanie współpracy z NGO jest w myśl art.13 ust.1 pkt 8 ustawy z dn. 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centra usług społecznych, jednym z obligatoryjnych zadań nowej jednostki CUS. Z drugiej jednakże strony, funkcjonowanie nadal zasady fakultatywności decyzji Gmin o przekształceniach ośrodków pomocy społecznej powoduje, że nie na wszystkich terytoriach spotkać będzie można taki obowiązek w obszarze usług społecznych (w tym w zakresie ich monitoringu). Stąd też, z punktu widzenia Mechanizmu MP ważne będzie uzyskanie pozytywnego stanowiska instytucji zarządzającej usługami społecznymi na terytorium gminy bez względu na jej typ organizacyjny. Spełnienie obowiązku współpracy partnerskiej, a także otwartości na inicjatywę monitoringu partycypacyjnego leży w interesie obu stron z uwagi na pryncypialność zaspokajania potrzeb lokalnych społeczności.

Odpowiedzialność nr 2 – Otwartość struktur organizacyjnych Instytucji Zarządzającej na współpracę

Problem dotyczy zasady „otwartości na współpracę” niektórych stanowisk i komórek organizacyjnych Instytucji Zarządzających US. W tym miejscu chodzi w szczególności o specjalności zawodowe określone w Art. 23 ust.1 ustawy o cus. Przez analogię odnosi się to także do struktur ośrodków pomocy społecznej organizujących dla mieszkańców pakiety usług społecznych. Dla ułatwienia tej współpracy skierowano propozycję reorganizacyjną do NGO – czyli stworzenia takich stanowisk, aby ułatwione były kontakty robocze.

Odpowiedzialność nr 3 – Dostępność do statystyk i informacji

Prowadzenie niektórych prac analitycznych przez NGO przydatnych z punktu widzenia przekazu informacyjnego do Centrum Monitoringu – Obserwatorium CUS (karta monitoringu NGO – patrz Odpowiedzialność monitoringowa NGO Nr 2), będzie wymagało korzystania z baz statystycznych, będących w posiadaniu Instytucji Zarządzającej. Udostępnianie takich danych wzmocni efektywność mechanizmu monitoringu.

Odpowiedzialność nr 4 – Aktywny przekaz monitoringowy – Karta Monitoringu IZUS

Przekaz „Karty Monitoringu IZUS” do Centrum Monitoringu – Obserwatorium CUS, przyczyni się do zwiększenia komplementarności informacji w raportach tego Centrum. Informacje i raporty umieszczane na portalu Obserwatorium CUS są dostępne także poprzez przekierowywania stosowane przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

Odpowiedzialność monitoringowa „Instytucji Zarządzającej Usługami Społecznymi”

Odpowiedzialność nr 2 – Otwartość struktur organizacyjnych Instytucji Zarządzającej na współpracę

Przyjęcie tej odpowiedzialności wiąże się z końcowym opracowaniem podstawowego narzędzia Mechanizmu MP jakim będzie „Karta Monitoringu” w podziale na dwie zasadnicze grupy Interesariuszy, tj.:

- Karta Monitoringu NGO – wypełniać będzie przez przedstawicieli podmiotów/organizacji sektora pozarządowego oraz przekazywana do Centrum Monitoringu w terminach ustalonych odrębnie
- Karta Monitoringu IZUS – wypełniana przez przedstawicieli instytucji zarządzających na danym terytorium organizacją i dostarczaniem usług społecznych pod potrzeby mieszkańców.

Odpowiedzialność nr 2 – Harmonogram przekazu kart monitoringu

Centrum Monitoringu odpowiadać będzie za opracowanie, skonsultowanie i przekazanie do wiadomości Interesariuszom końcowych wersji „Kart Monitoringu”.

Harmonogram przekazu to nie tylko wskazanie terminów przekazu, to także wskazanie sposobu przekazu informacji oraz wskazanie punktów odbioru informacji.

Odpowiedzialność nr 3 – Wzór Raportu Końcowego z monitoringu

Zadaniem do wykonania w czasie wdrażania Mechanizmu MP jest zaproponowanie konstrukcji „Raportu Końcowego”, skonsultowanie jego układu merytorycznego oraz zapoznanie Interesariuszy z końcowym wzorcem (umieszczenie na portalu wzorca).

Odpowiedzialność nr 4 – Wdrożenie procedur Mechanizmu MP

Centrum Monitoringu wdrożenie procedur Mechanizmu MP rozpocznie od wydania komunikatu o rozpoczęciu pilotażowych działań. Komunikat winien trafić do wybranych Podmiotów Sektora Pozarządowego oraz Instytucji Zarządzających US z listy terytoriów gmin, które będą objęte takim działaniem.

Monitorowanie pełni funkcję informacyjną, więc założeniem wykonywanych czynności jest teza, iż wszyscy Interesariusze Mechanizmu MP są zainteresowani posiadaniem niezbędnej wiedzy o stopniu partycypacji Podmiotów Sektora Pozarządowego w usługach społecznych wg wcześniej określonych 6-ciu Sfer Partycypacji.

Pierwszym narzędziem jest formularz „Karty Monitoringu”, z przeznaczeniem dla podmiotów i instytucji z dwóch grup biorących udział w procesie monitoringu, a mianowicie:

- a. Grupa „Wykonawców Usług Społecznych” – formularz o roboczej nazwie **„Karta monitoringu NGO” (dalej skrót: Karta NGO)**.
- b. Grupa „Instytucje Zarządzające Usługami Społecznymi” – formularz o roboczej nazwie „Karta monitoringu IZUS” (dalej skrót Karta IZUS).

Drugim narzędziem jest **formularz Raportu MP**, czyli formularz zawierający przetworzone i przeanalizowane przez Centrum Monitoringu informacje z dostarczonych obu rodzajów kart. s.9.

WAŻNE!

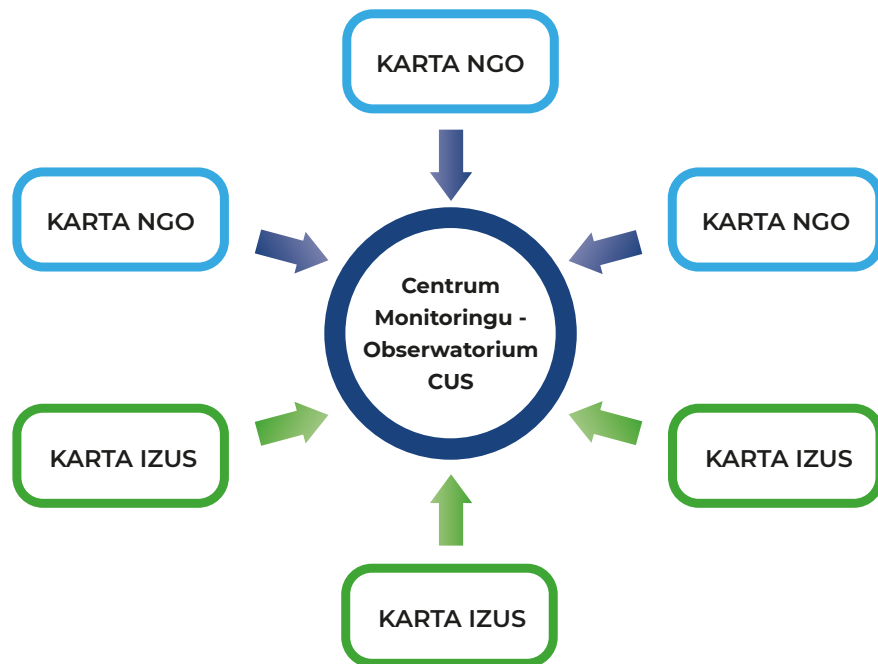
W Mechanizmie MP tak jak w każdym monitoringu ważne są tzw. wartości bazowe, czyli będące podstawami do dokonywania odniesień analitycznych i porównań ewentualnego postępu.

Przyjmuje się założenie:

1. Pierwsze karty monitoringu jakie zostaną nadesłane do Centrum Monitoringu, zarówno „Karta NGO” jak i „Karta IZUS”, zawierające dane i informacje od Interesariuszy MP, a także pierwszy Raport MP Centrum Monitoringu zawierający wskaźniki monitorowania będą uznawane jako „wartości bazowe”.
2. Dane i informacje z pierwszych kart monitorujących oraz pierwszego raportu nie będą modyfikowane, tj. są punktem odniesień w analizach.

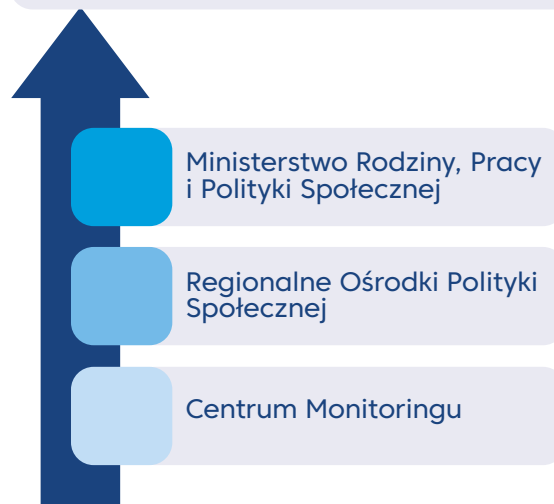
Schemat przepływu informacji w Mechanizmie MP w usługach społecznych

KARTY
MONITORUJĄCE

RAPORT
MP

Instytucje Zarządzające Usługami Społecznymi (CUSy bądź OPSy)

3

Komponent trzeci - Platforma produktów monitoringu (raportów)

Proces prezentowania danych - Portal CUS.PL, prowadzony przez Obserwatorium CUS oraz dysponujący wieloma informacjami, danymi oraz mapą centrów usług społecznych. Bardzo ważną częścią składową tego portalu jest zakładka: Biblioteka CUS.

Wskaźniki monitoringu: propozycje

V. Wskaźniki monitoringu – propozycje

Dla mechanizmu MP znaczenie będą miały wskaźniki, których wartości na przestrzeni przedziałów czasowych (sesji monitorujących) będą ulegać zmianom. Dlatego dobrą praktyką monitoringu jest określenie wartości bazowych dla przyjętych wskaźników, tj. poziomu, z którego zaczyna się rejestrować cały proces.

Propozycje wskaźników Monitoringu Partycypacji podzielono na dwie zasadnicze grupy, przypisując je do typu Interesariuszy MP, występujących na danym terytorium monitoringu (gmina). W ten sposób stworzono dwie perspektywy spojrzenia na partycypację sektora pozarządowego w usługach społecznych.

PROPOZYCJE WSKAŹNIKÓW Z PERSPEKTYWY „WYKONAWCY USŁUG SPOŁECZNYCH”

LP.	STREFA PARTYCYPACJI NGO	PROPORCJA WSKAŹNIKA
1.	Rozpoznanie i monitoring lokalnej społeczności	1. Liczba organizacji, które dysponują nową specjalnością organizacyjną – Researcher LP.
		2. Liczba organizacji, które przeprowadziły własne lokalne konsultacje potrzeb i oczekiwań mieszkańców.
		3. Odsetek organizacji prowadzących własny monitoring potrzeb lokalnych społeczności w liczbie ogólnie działających podmiotów sektora pozarządowego na terytorium gminy.
		4. Liczba organizacji, które zastosowały jedno z narzędzi własnego monitoringu potrzeb (akcja plenerowa, sondaż uliczny, badanie ankietowe, wywiad indywidualny).
		5. Liczba organizacji, które przekazały do instytucji zarządzającej własne raporty/informacje o potrzebach mieszkańców.
2.	Opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału	1. Liczba organizacji, które oddelegowały swoich przedstawicieli do roboczych zespołów opracowujących Diagnozę danego terytorium (gminy).
		2. Liczba organizacji, które zgłosiły akces zorganizowania i przeprowadzenia konsultacji społecznych Diagnoz
		3. Odsetek organizacji zaangażowanych w etap Diagnozy Potrzeb i Potencjału w liczbie ogólnie działających podmiotów sektora pozarządowego na terytorium gminy

LP.	STREFA PARTYCYPACJI NGO	PROPORCJA WSKAŹNIKA
3.	Organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba organizacji, które dysponują nową specjalnością – Manager US. 2. Liczba organizacji, których członkowie pełniący funkcje „Manager US” podjęły współpracę z Organizatorem Lokalnej Społeczności / lub Organizatorem Usług Społecznych (potwierdzona zawartym porozumieniem). 3. Liczba organizacji, które przekazały swoje portfolio „Specjalizacja w usługach” do instytucji zarządzającej usługami na danym terytorium. 4. Odsetek organizacji dysponujących zawartymi kontraktami na realizację usług w liczbie ogółem działających podmiotów sektora pozarządowego na terytorium gminy. 5. Odsetek podmiotów sektora pozarządowego dysponujących zawartymi kontaktami w liczbie ogółem realizatorów usług na danym terytorium (realizatorzy ogółem to również firmy komercyjne). 6. Liczba podmiotów sektora pozarządowego organizujących działania wspierające będące uzupełnieniem usług na danym terytorium (działania samopomocowe, wolontaryjne, sędzkie). 7. Liczba podmiotów sektora pozarządowego świadczących usługi w formie zinstytucjonalizowanej (posiadające przynajmniej 1 placówkę). 8. Odsetek podmiotów sektora pozarządowego świadczących usługi w formie zinstytucjonalizowanej w ogólnej liczbie pozarządowych wykonawców usług społecznych na danym terytorium. 9. Odsetek podmiotów sektora pozarządowego świadczących usługi w formie zinstytucjonalizowanej w ogólnej liczbie realizatorów usług zinstytucjonalizowanych na danym terytorium. 10. Liczba podmiotów sektora pozarządowego świadczących usługi w formie niezinstytucjonalizowanej (przynajmniej 1 z takich form jak np. szkolenia, doradztwo, imprezy plenerowe dla dzieci etc.).
4.	Wyznaczanie i monitoring standardów jakości usług	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba podmiotów sektora pozarządowego, które zgłosiły do Instytucji Zarządzającej US nieprawidłowości wobec obowiązujących standardów usług społecznych. 2. Liczba zgłoszonych wniosków/propozycji przez podmioty sektora pozarządowego w zakresie wprowadzenia standardów dla określonego rodzaju usługi / lub działania wspierającego. 3. Liczba organizacji, które oddelegowały swoich przedstawicieli do współpracy z Instytucjami Zarządzającymi Usługami Społecznym w zakresie wyznaczenia standardów administracyjnych (np. stosowanych w zamówieniach publicznych).

LP.	STREFA PARTYCYPACJI NGO	PROPORCJA WSKAŹNIKA
5.	Budowanie lokalnych partnerstw	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba podmiotów sektora pozarządowego będąca członkiem instytucjonalnych partnerstw na rzecz usług społecznych. 2. Liczba partnerstw utworzonych przez podmioty sektora pozarządowego na rzecz rozwoju usług społecznych.
6.	System monitoringu lokalnych usług społecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba podmiotów sektora pozarządowego posiadających własny monitoring usług społecznych na terytorium swojego działania. 2. Liczba podmiotów sektora pozarządowego objęta monitoringiem z obszaru rozwoju usług społecznych, prowadzonym przez instytucje polityki społecznej na danym terytorium. 3. Odsetek podmiotów sektora pozarządowego objętych monitoringiem usług społecznych zorganizowanym przez instytucje polityki społecznej w ogólnej liczbie organizacji pozarządowych na danym terytorium.

PROPOZYCJE WSKAŹNIKÓW Z PERSPEKTYWY „INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCEJ USŁUGAMI SPOŁECZNYMI”

LP.	STREFA PARTYCYPACJI NGO	PROPORCJA WSKAŹNIKA
1.	Rozpoznanie i monitoring lokalnej społeczności	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba organizacji, które samorzutnie dostarczają do IZUS własne raporty z rozpoznanych potrzeb i oczekiwań lokalnych społeczności. 2. Liczba podmiotów sektora pozarządowego będąca samorzutnym organizatorem lokalnych konsultacji i rozpoznawania potrzeb.
2.	Opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba organizacji uczestniczących w pracach nad opracowaniem <i>Diagnozy</i> danego terytorium (gminy) poprzez oddelegowanie swoich przedstawicieli lub dostarczanie posiadanych informacji. 2. Liczba organizacji, które uczestniczą w konsultacjach społecznych <i>Diagnozy</i> – zgłaszają propozycje i wnioski

LP.	STREFA PARTYCYPACJI NGO	PROPORCJA WSKAŹNIKA
5.	Organizowanie i świadczenie usług społecznych oraz działań wspierających	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba organizacji, które zgłaszają się do konkursów na zlecenie usług społecznych. 2. Odsetek organizacji, które pozyskują zlecenia w ramach konkursów/ zamówień publicznych do ogólnej liczby podmiotów ubiegających się o zadanie publiczne. 3. Liczba organizacji, współpracujących z Organizatorem Usług Społecznych / lub Organizatorem Społeczności Lokalnej / lub Koordynatorem Indywidualnych Planów Usług na danym terytorium. 4. Liczba organizacji pozytywnie kończących kontrakty na realizację usług terytorium gminy (zgodnie z umowami). 5. Liczba osób objętych zleconymi usługami realizowanymi przez organizacje do ogólnej liczby osób korzystających z pomocy i wsparcia na danym terytorium. 6. Liczba podmiotów sektora pozarządowego świadczących usługi w formie zinstytucjonalizowanej (posiadające przynajmniej 1 placówkę). 7. Liczba organizacji świadczących usługi w formie niezinstytucjonalizowanej (przynajmniej 1 z takich form jak np.: szkolenia, doradztwo, imprezy plenerowe dla dzieci etc.).
6.	Wyznaczanie i monitoring standardów jakości usług	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba organizacji, które zostały ukarane nieprzestrzeganiem obowiązujących lub wyznaczonych w zadaniu zleconym standardów usług społecznych. 2. Liczba zgłoszonych wniosków/propozycji przez podmioty sektora pozarządowego w zakresie wprowadzenia standardów dla określonego rodzaju usługi / lub działania wspierającego.
7.	Budowanie lokalnych partnerstw	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba partnerstw z udziałem podmiotów sektora pozarządowego na rzecz usług społecznych na danym terytorium.
8.	System monitoringu lokalnych usług społecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba podmiotów sektora pozarządowego objętych monitoringiem usług społecznych przez IZUS na danym terytorium. 2. Odsetek podmiotów sektora pozarządowego objętych monitoringiem usług społecznych zorganizowanym przez IZUS w ogólnej liczbie organizacji pozarządowych na danym terytorium.

PROPOZYCJA WSKAŹNIKÓW EFEKTYWNOŚCI ŚWIADCZENIA USŁUG SPOŁECZNYCH

Ta propozycja kierowania jest pod adresem Centrum Monitoringu – Obserwatorium CUS, aby przeprowadzono konsultacje z Interesariuszami procedur MP dla wspólnego ustalenia próby zagregowania danych dla posługiwania się dwoma wskaźnikami efektywnościowymi w obszarze usług społecznych.

Chodzi o dwa interesujące wskaźniki w procesie rozwoju usług społecznych na danym terytorium:

1. Efektywność zatrudnienia w świadczeniu usług społecznych (personel NGO)

Liczba osób korzystających z usługi społecznej

Liczba zaangażowanego personelu NGO do usługi

EZ US
**WARTOŚĆ
WSKAŹNIKA**

Interpretacja wskaźnika – im wyższa wartość wskaźnika, tym bardziej efektywnie jest realizowana dana usługa

2. Efektywność kosztowa usługi

Koszt realizowanej usługi społecznej

Liczba osób korzystających z usługi społecznej

EK US
**WARTOŚĆ
WSKAŹNIKA**

Interpretacja wskaźnika – im mniejsza wartość wskaźnika, tym bardziej efektywna jest kosztowo dana usługa

Wzory formularzy Kart Monitorujących

VI. Wzory formularzy Kart Monitorujących

1

Karta monitorująca NGO

Monitoring Partycypacyjny	KARTA MONITORUJĄCA - NGO	
Część I – Ogólne informacje o podmiocie / organizacji		
Rozpoznanie i monitoring lokalnej społeczności	Wypełnia Interesariusz MP	
Typ instytucji (np. Centrum Usług Społecznych lub Ośrodek Pomocy Społecznej)	Wypełnia Interesariusz MP	
Kto pełni funkcję Organizatora Usług Społecznych: (1) w CUS – wydzielone stanowisko pracy, (2) w OPS - <i>podać stanowisko pracy lub komórkę organizacyjną</i>	Wypełnia Interesariusz MP	
Kto pełni funkcję Organizatora Społeczności Lokalnej: (1) w CUS – wydzielone stanowisko pracy, (2) w OPS - <i>podać stanowisko pracy lub komórkę organizacyjną</i>	Wypełnia Interesariusz MP	
Kto pełni funkcję Koordynatora Indywidualnych Programów: (1) w CUS – wydzielone stanowisko pracy, (2) w OPS - <i>podać stanowisko pracy lub komórkę organizacyjną</i>	Wypełnia Interesariusz MP	
Program Usług Społecznych – <i>jest uchwalony / nie jest</i>	Wypełnia Interesariusz MP - data uchwalenia	
Diagnoza potrzeb i potencjałów – <i>jest uchwalona / nie jest</i>	Wypełnia Interesariusz MP - data uchwalenia	
Część II – Dane statystyczne o sferach partycypacji		
Sfera Partycypacji - Rozpoznanie i monitoring lokalnej społeczności		
Liczba osób pełniących funkcję Researchera OP	Wypełnia Interesariusz MP – wskazując: a. liczbę osób b. liczbę zdarzeń statystycznych c. rodzaj narzędzia	
Liczba przeprowadzonych lokalnych konsultacji o potrzebach i oczekiwaniach z inicjatywy podmiotu/organizacji		
Wykorzystanie własnego narzędzia monitoringu: - akcja plenerowa - sondaż uliczny - badanie ankietowe - wywiad indywidualny		
Liczba własnych raportów dostarczonych do Instytucji Zarządzającej Usługami Społecznymi (CUS/OPS)		
Sfera Partycypacji – Opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału		
Liczba przedstawicieli NGO oddelegowanych do zespołów roboczych Instytucji Zarządzającej US		
Liczba konsultacji społecznych Diagnozy zorganizowanych w uzgodnieniu z Instytucją Zarządzającą US		

Liczba propozycji (wniosków) zgłoszonych przez NGO w trakcie konsultacji społecznych <i>Diagnozy</i>	
Liczba zgłoszonych propozycji modyfikacji uchwalonej przez Radę Gminy <i>Diagnozy</i> w okresie 5-letniego jej obowiązywania	
Sfera Partycypacji - Organizowania i świadczenia usług społecznych oraz działań wspierających	
Liczba osób pełniących funkcję Managera US	
Liczba i rodzaj usług zgłoszonych do Instytucji Zarządzającej US (np. Organizatora Usług Społecznych) jako „Specjalizacja podmiotu/organizacji” 1. usługi zinstytucjonalizowane 2. usługi niezinstytucjonalizowane	<i>Podać liczbę i rodzaj</i>
Liczba i rodzaj placówek usług zinstytucjonalizowanych obsługiwanych przez podmiot/organizację	<i>Podać liczbę i rodzaj placówki Np. Klub Seniora Centrum / Klub Integracji Społecznej Noclegownia Hospicjum, etc.</i>
Liczba zawartych kontraktów na usługi społeczne w wyniku rozstrzygniętych konkursów / zamówień publicznych	
Liczba osób, korzystających z usług świadczonych przez podmiot/organizację, w tym z usług: 1. zinstytucjonalizowanych 2. niezinstytucjonalizowanych	
Liczba i rodzaj usług niezinstytucjonalizowanych	
Sfera Partycypacji - Wyznaczania i monitoringu standardów jakości usług	
Liczba zgłoszonych przez NGO do Instytucji Zarządzającej US nieprawidłowości w stosowaniu: 1. standardów ustawowych, tj. wynikających z przepisów prawa - ustawa, rozporządzenia 2. standardów administracyjnych, tj. wynikających z warunków realizacji zleceń	
Liczba zgłoszonych propozycji do standardów administracyjnych, określanych przez Instytucję Zarządzającą US	
Sfera Partycypacji - Budowanie lokalnych partnerstw na rzecz usług społecznych	
Liczba zawartych umów o partnerskiej współpracy na rzecz lokalnych usług społecznych	
Część III - Informacje kontaktowe z podmiotem / organizacją	
Imię i Nazwisko osoby sporządzającej Kartę NGO	
Dane kontaktowe – telefon, adres poczty elektronicznej	
Data sporządzenia i przekazania Karty NGO do Centrum Monitoringu	

Monitoring Partycypacyjny	KARTA MONITORUJĄCA - IZUS	
Część I – Ogólne informacje o Instytucji Zarządzającej Usługami Społecznymi		
Nazwa instytucji oraz siedziba (miejscowość, powiat, województwo)	Wypełnia Interesariusz MP	
Typ instytucji (np. Centrum Usług Społecznych lub Ośrodek Pomocy Społecznej)	Wypełnia Interesariusz MP	
Kto pełni funkcję Organizatora Usług Społecznych: (1) w CUS – wydzielone stanowisko pracy, (2) w OPS - <i>podać stanowisko pracy lub komórkę organizacyjną</i>	Wypełnia Interesariusz MP	
Kto pełni funkcję Organizatora Społeczności Lokalnej: (1) w CUS – wydzielone stanowisko pracy, (2) w OPS - <i>podać stanowisko pracy lub komórkę organizacyjną</i>	Wypełnia Interesariusz MP	
Kto pełni funkcję Koordynatora Indywidualnych Programów: (1) w CUS – wydzielone stanowisko pracy, (2) w OPS - <i>podać stanowisko pracy lub komórkę organizacyjną</i>	Wypełnia Interesariusz MP	
Program Usług Społecznych – <i>jest uchwalony / nie jest</i>	Wypełnia Interesariusz MP - data uchwalenia	
Diagnoza potrzeb i potencjałów – <i>jest uchwalona / nie jest</i>	Wypełnia Interesariusz MP - data uchwalenia	
Część II – Dane statystyczne o sferach partycypacji		
Sfera Partycypacji - Rozpoznanie i monitoring lokalnej społeczności		
Liczba NGO dostarczająca własne raporty z rozpoznania potrzeb mieszkańców		
Liczba NGO organizujących konsultacje i rozpoznanie potrzeb mieszkańców		
Liczba NGO prowadzących periodicznie własny monitoring z użyciem co najmniej 1 narzędzia monitorującego		
Sfera Partycypacji – Opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału		
Liczba NGO uczestniczących w pracach nad opracowaniem Diagnozy potrzeb i potencjału		
Liczba NGO, które uczestniczą w konsultacjach społecznych Diagnozy		
Sfera Partycypacji - Organizowania i świadczenia usług społecznych oraz działań wspierających		
Liczba NGO z zawartymi kontraktami na realizację usług społecznych / działań wspierających		
Liczba NGO współpracujących na bieżąco z Organizatorem Społeczności Lokalnej/ lub Organizatorem Usług Społecznych / lub Koordynatorem Indywidualnych Planów		

Liczba NGO, które pozytywnie zakończyły kontrakty na usługi (wykonanie założeń ilościowych i finansowych)	
Liczba NGO, które nie uzyskały pozytywnej oceny z realizacji kontraktów na usługi	
Liczba NGO świadczących usługi: <ol style="list-style-type: none"> 1. w formie zinstytucjonalizowanej (posiadające co najmniej 1 placówkę) 2. w formie niezinstytucjonalizowanej (świadczanie co najmniej 1 usługi, np. doradztwo, szkolenie etc.) 	
Liczba osób objętych usługami społecznymi, zleconymi przez Instytucję Zarządzającą	
Liczba osób objętych działaniami wspierającymi, zleconymi oraz samorzutnie zorganizowanymi przez podmioty / organizacje	
Sfera Partycypacji - Wyznaczania i monitoringu standardów jakości usług	
Liczba NGO ukaranych nieprzebrzeganiem ustawowych / lub administracyjnych standardów usług społecznych	
Liczba zgłoszonych propozycji do standardów administracyjnych, określanych przez Instytucję Zarządzającą US	
Sfera Partycypacji - Budowanie lokalnych partnerstw na rzecz usług społecznych	
Liczba partnerstw lokalnych z udziałem podmiotów / organizacji na rzecz rozwoju usług społecznych / ich świadczenia	
Sfera Partycypacji – Monitoring lokalnych usług społecznych	
Liczba NGO objętych przez IZUS lokalnym monitoringiem świadczenia usług społecznych i działań wspierających	
Liczba NGO będących monitorowanymi w ramach zewnętrznych systemów kontroli (regionalne, centralne)	
Część III - Informacje kontaktowe z Instytucją Zarządzającą Usługami Społecznymi	
Imię i Nazwisko osoby sporządzającej Kartę IZUS	
Dane kontaktowe – telefon, adres poczty elektronicznej	
Data sporządzenia i przekazania Karty IZUS do Centrum Monitoringu	

NOTATNIK - WŁASNE UWAGI I SPOSTRZEŻENIA

A large grid of graph paper, consisting of 20 columns and 30 rows of small squares, intended for taking notes or observations.

